

ovat siis kirjoittaneet kirjan, jolle löytyy oma kulutusyhteisönsä tai koulukuntansa. Tuotteiden toteaminen tehtävä täyttyy silloin, kun ne muodostuvat kulutusyhteisöjen vertauskuviksi.

Juha Panula

Kirjallisuus

FOX, Stephen. *The Mirror Makers*. New York, 1984.

POPE, Daniel. *The Making of Modern Advertising*. New York, 1983.

SCHUDSON, Michael. *Advertising, The Uneasy Persuasion: Its Dubious Impact on American Society*. New York, 1984.

Populaarimusiikin bibliografia

IWASCHKIN, Roman. *Popular Music. A Reference Guide*, Garland Publishing, New York & London, 1986. 658 s.

Oletko suunnitellut tutkimusta Beatles-yhtyeestä? Lähdeaineistosta ei ainakaan ole pulaa. Roman Iwaschkinin kokoama populaarimusiikin bibliografia paljastaa, että yhtyeestä on kirjoitettu ainakin 185 kirjaa, joiden näkökulma vaihtelee ihailijoiden rakkauskirjeistä musiikkitieteeseen ja politologiaan. David A. Noebelin *Communism, Hypnotism, and the Beatles* (Tulsa, Oklahoma, Christian Crusade Publications 1969) esittelee teorian, jonka mukaan Beatlesien tavoitteena oli pavlovilaisista psykologiaa soveltaen pehmentää amerikkalainen nuoriso vastaanottavaiseksi tulevalle kommunistikaappaukselle. Jopa yhtyeen yksittäisistä jäsenistä on runsaasti kirjallisuutta, vaikka heidän henkilökohtainen viehätysvoimansa onkin ilmeisesti vaikuttanut kirjoittajien aktiivisuuteen. Eniten kirjallisuutta on John Lennonista ja Paul McCartney on hyvänä kakkosena. Mutta George Harrisonia käsitellään vain kahdessa teoksessa, eikä Ringo-raukasta ole yhtään kirjaa, vaikka jopa yhtyeestä vuonna 1964 eronneesta Pete Bestistä

on kirjoitettu elämäkerta.

Tämä yli 5000 viitettä sisältävä bibliografia on laajin saatavissa oleva opas populaarimusiikkia koskevaan kirjallisuuteen. Sen aihepiirinä on populaarimusiikki laajasti ymmärrettynä, mukaanluettuna jazz, blues ja folk perinteisen iskelmän ja rockin lisäksi. Musiikkia ja sen tekijöitä käsittelevän aineiston lisäksi mukana on jonkin verran viitteitä äänilevyteollisuutta ja musiikkibisnestä koskevaan kirjallisuuteen, joskin radio ja televisio puuttuvat. Toisaalta viitteet on muutamaa poikkeusta lukuunottamatta rajoitettu englanninkieliseen kirjallisuuteen ja sitä kautta pääasiassa angloamerikkalaisen kulttuuripiirin musiikkiin. Artikkeleita ei ole mukana, ainoastaan kirjoja.

Lähdeaineisto siis riittää, mutta sen merkitystä täytyy monessa kohdassa kysyä. Suuri osa mukana olevista teoksista on "faneille" kirjoitettuja tähtien elämäkertoja ja muuta vastaavaa. Sen sijaan vähäinen tieteellinen tutkimus tältä alalta on enimmäkseen julkaistu artikkeleina ja siten puuttuu teoksesta. Monelle käyttäjälle hyödyllisempi bibliografia on Paul Taylorin *Popular Music Since 1955: A Critical Guide to the Literature* (London 1985), jossa on "vain" 1600 viitettä, mutta kaikki teokset on arvioitu ja esitelty.

Olisi myös mielenkiintoista tutkia, kuinka suuri osa näistä kirjoista on saatavissa millään konstilla Suomeen. Pelkäänpä, että kaukopalveluvirkailijoiden ponnisteluista huolimatta huomattava osa tämällyyppisestä kirjallisuudesta ei löydy mistään - viitteistä huolimatta.

Pekka Gronow